

kuda im je bilo naredjeno, bili su jezičac na izbornoj vaz. Ergo zatorna depresija i gušenje vladinih prkonzula, nemoralnost i nezakonitost putem smoga je ilegalno većinu s punim jakim zornu prostitucije. Ta izbora anomalija porođila je abnormalne odnošaje među građanstvom. Antagonizam između ogromne pravaške većine i vladine manjine na čelu s dr. baronom Vrankovićem preparirao je bombu, koja stoji posred zlatne sredine, ali koja još nije došla. No zato, ne varaju li znaci, sutra će da eksplodira. U tom slučaju nosioc krivnje biti će ista ovomjesta politička oblast, koja punim pravom duva u plamen požara, koji plamsa među građanstvom.

Kroz ovo malo mjeseci stranaki naši okršaji ubatališe dva poglavara, a treći teško da se pokaže doraslim odgovornosti, koju si je napratio na ledja; tim većma, što ima uza se nesposobna čovjeka, koji mu je „Comes“ i i prvi doglavnik. Pravaška većina svjesna svoje nesavladive nadmoći uzorna je čuvarica političkog morala, a nenadoknadljiva dušmanka naručenih intriga i spletakarena vladine nemoćne i mizerne manjine. Kako bila ta manjina malena, ipak ovoliko u koliko ju je, puna je turbulentnih destruktivnih elemenata. Denunciranje i demoraliziranje u punom je jeku.

Krenusmo iz Biograda u 5 sati u jutro. Vrieme krasno. S nama je krenula i mlada biogradska glazba. — Naglasit nam je, da za naš izlet nisu gotovo znali u Skradinu, a u Šibeniku pak ni najmanje, pa ipak u Skradinu bjesno dočekani baš s oduševljenjem i liepo pogošćeni. Gosp. obč. prisjednik Matić bio nam je u svemu pri ruci.

Neki od nas krenuše iz Skradina do vodopada Krke, gdje se nauzivaše prirodnih krašota i razgledanja industrijskih poduzeća. U tri sata popodne krenusmo skupno u Šibenik pozdravljeni pri odlasku od mnoštva Skradinjana.

U Šibeniku, gdje nije znao nitko za naš izlet, prodjismo takodjer vrlo liepo, i ako je baš tog dana mal da ne ciele Šibenski Hrvatski Sokol bio na stetu Krešimirove župe u Drnišu. Pridužio nam se brat podstarosta šibenskog Sokola D. Sirovica, koji s nama uz brata V. Medića ostao sve do našeg odlaska, prateći nas gradom i uvevši nas u prostorije bratskog šibenskog sokolskog društva. Prije polaska iz Šibenika naša glazba obišla gradom, praćena množtvom šibenčana, koji su se iskreno radovali videći mlade glazbare kako nakon cielodnevnog sviranja uztrajni liepo udaraju.

U 7 sati na večer krenusmo sa drvene obale izpred obč. ribarnice pozdravljeni od sile naroda, koji se tu u tren oka sakupio, čuvši da su Biogradjani sa jednim sokolskim odjelom posjetili i Krešimirov grad.

Ovak o ovaj put, a drugi put, ako Bog da, opet ćemo k braći, a najzgodnije nam, kako čusmo, prigodom proslave desetogodišnjice šibenskog „Hrvatskog Sokola“, koja nije daleko. Braće šibenčani, do skorog vidjenja!

Izletnik

Cetinska.

Nego „džilitnut se ne nepogodiv cilja“ bruka je, koja ga bruči na mjestu, koje za njega vedri i oblači. Mi bi želili znati, da li je visoka voda ublastila g. Paneka na slične izpade, i da li to — po njezinu mienu konvenira — njezinomu povjereniku? Što će visoka vlada na to, kad čuje, da se njezin povjerenik igra na ulici avansmana?

Mi samo upozorujemo visokoistu tek na jučerašnje izpade i pustolovine g. Paneka, a da u njegovu prošlost ni zavirili nismo, ali hoćemo, jer vidimo, da ovakav čovjek vazda je prvi povod najžalosnijih događaja, koje će u nevrjeme, biti uzaludno oplakivati! Stoga pozor!

Izlet u Skradin i Šibenik.

Biograd na moru.

U prošlu nedjelju priredismo nas stotinjak Biogradjana izlet do Skradina i Šibenika. Odlučismo se na to bez ikakvih priprema, kao da smo već znali, da nas čekaju bratska srca. I zbilja s našim izletom ostasmo potpuno zadovoljni.

Bilo nas svake ruke, nismo gledali na stališke razlike, spajala nas jedna misao, misao bratstva, a to je moralo da bude, k čijem s nama bilo članova našeg Sokola, s kojim se braćimi i istovjetuje sve, što u nas čuči za pravo hrvatstvo.

Priručnik za ribara.

XVIII. Ribanje u ribnjacima i lagunama.

Dok je čovjek provodio nomadski život, nije se brigao nit najmanje za kulturni napredak svega onoga, što je na zemlji uživao. Bio je u izobilju! Tako sv. pismo kaže, da je Abraham, rekao svom sinovcu: „Ako ćeš ti desno, a ja ću lijevo“, što je znak, da je bilo sve jedno ili desno ili lijevo, što je dokaz, da je zemlja bila jednako bogata sa prirodinama, koje su bile potrebite za uzdržavanje i hranu čovjeka. Na kako se je narod množio, tako su se množile i potrebe, koje su uzko spojene za obstankom čovjeka na zemlji i od tada su se stala iztraživati nuždna sredstva obskrbe čovječanstva. Spoljudjestvo razvilo se je gospodarstvo u obće, a osobito ono o uzgoju životinja potrebitih za njegov obstanak. — Zemaljska površina za primorce nije bila u stanju da zadovolji svim onim potrebama, koje su spojene sa rastućim zahtjevima čovječanstva, te su ljudi primorci tražili izvore svoje prehrane u onom dielu zemaljske površine, što morem zavemo.

Sve blagorodne duše mirze onu Napoleonom, koja je vašemu srcu osobito prirastala: „Politika je igra na ljude.“ Igrajte, igrajte, ova je igra silno hasardna: može se u jedan hip sve proigrati.

Vrieme je najbolji učitelj; ono će možda i vas kroz kratko vrieme ovu istinu naučiti.

Skrumni samotnik.

Metković.

Pitat će se ko u čudu: kako smo mogli znati za tefer spravan za podpis na stolu Kajmakama Grihoni-a proti tobožnjem inkompatibilitetu, da naš zemljak Gjerme pl. Dominović, kao bajagi nemanjući stalnog boravišta u obćini, može snasti čast obćinskog viećnika?

Borme po nekadašnjim kivnim protivnicima, a sada prisrni prijateljima isoga Kajmakama!

Oni su to razvili i još se tim pohvalili kao nekom liepom stvari, gdje će on, njima za hator, tu nezakonitost počiniti, dodavši, neka je začina podpuđa, da odluka neće ni utoku davati mjesta!

Ako smo mi dakle sa dičnom viesti i pristojčijim joj komentima izišli unapreda, eda nakanjenju predusretnemo, neka gosp. Kajmakam zahvali liepo svojim novim saveznicim.

Nama je pak sada žao što smo to učinili, pak bi rada da se gosp. Kajmakam ne bude predomislio, već da bi odlukom kojom nam se njegovi saveznici zaprietiše ipak istupiti, jer bi nam tako pružio prilike da se ispred oblasti i javnog mnjenja tim savezništvo pozabavimo.

A i bez te prilike, ima ih toliko drugih koje će nas valjda i to možda brzo natjerati, da to savezništvo pretresemo.

Dakle?! Do vidova! ..

K.

Političke vesti.

Sazov dalmatinskog sabora. Po obavijestima „Smotre Dalmatinske“ koje potječu iz najpouzdanije strane, pozvani faktori namjeravaju preduzimati što je potrebno, da se i naš sabor sazove početkom jeseni.

Obstrukcija će se nastaviti. Češki zastupnik dr. Stranski polagao je račun svojim izbornicima o svom zastupničkom radu. Pri tom se je u svom govoru obišno dotako posljednjih događaja u austrijskoj zastupničkoj kući. Spomenio je i obstrukciju te je kazao, da skrajna oporba proti sadanjem ministarstvu neće prestat i sve dotle, dok se sistem ne promieni. Bez otvorenja češkog sabora nema rada u carevinskom vieću. Pregovori sa vladom ne imaju se ozbiljno uzeti, jer će se obstrukcija i u jeseni nastaviti.

Sastanak Bethmann-Hollwega. Iz Ischla dolazi viest da će prvih dana mjeseca kolovoza novi njem. državni kancelar Bethmann-Hollweg posjetiti Ischl da se predstavi kralju. Tom će se navodno prilikom sastati na dogovor sa Aehrenthalom i Tittonijem.

O saziivu delegacija. Obzirom na viest o saziivu delegacija prihobćuje se, da su se obje vlade sporazumjele, da će u rujnu uzeti u razpravu zajednički proracun, te da će se tom zgodom odrediti termine za saziiv delegacija.

Politički položaj u Ugarskoj. Danas stajae se magnetska kuća u svrhu pročitanja kraljevog ručnog pisma. Ministar Wekerle od putovao je ponovno iz Budimpešte na svoj posjed u Danos. Bankovna skupina zaredati će početkom dojučućeg mjeseca kotarima u svrhu agitacije za samostalnu banku. „Magyarország“ javlja, da će se ove agitacije voditi u sporazumu sa Kossuthom. Uslijed ova akcije vrlo je ljuto novinstvo 67maških stranaka te predbacuju Kossuthu

dvollčnost, jer dok sa Wekerle-ovom i Apponyem pristaje na kooperaciju svijiu stranaka, isto-dobno rovari na Justhovicima u zemlji proti koalicionašima. Kako neke novine javljaju, na ovoj će se sjednici pročitati kraljevno ručno pismo, koje će sadržavati imenovanja viče novih članova magnetske kuće.

Socialiste i narodno vieće. Socialistički „Slobodna Rječ“ piše o narodnom vieću, te se izjavljuje za nj ali u smislu, da ne bude to nikakvo autonomno tieło, nekakova posebna organizacija, čiji bi članovi dekretilali politiku; nasuprot narodno vieće mora imati karakter međustranačke konferencije, koja bi u pitanjima obtega interesa utirala put sporazumu među strankama, koje bi onda u dotičnom pitanju poradile u svom djelokrugu. Kao štoerzne tače sporazumnog rada blizljezi „Slobodna Rječ“ 1. priznanje narodnog jedinstva Hrvata i Srba; 2. jednodušna želja i zahtjev narodnog ujedinjenja južnih Slavena; zahtjev za političko oslobodjenje naroda od svakog vanjskog pritiska i unutarnjeg tutorsiva i gospodstva.

„La Giovine Fiume“ prestala je izlaziti i kaže se, da će se razmetnuti i samo društvo, jer su većina članova i onako već prošili u autonomnašku stranku, uslijed velikih molba i vapaja sa strane nekoih, koji su na zadnjem autonomnaškom kongresu na Rieči konstatirali svu numeričnu i moralnu mizeriju svoje stranke, koja danas ovisi jedino o milosti i blagonaklonosti vlade. Sa novim uskocima neće se stranka pomladiti, nego će se jedino pospješiti njezino rasulo — ili uskoci moraju da zanieču i okaju sva ona načela, koja su ispoviedala u svom pokojnome listu. Aut, aut!

Ostavka francuzkog ministarstva. Ministarstvo Clemeaucu dalo je ostavku, budući da je Komora pri viećanju o izvještaju komisije za iztraživanja u ratnoj mornarici odbila su 212 proti 176 glasovn prednost dnevnog reda kojim se izrazivalo vladi povjerenje. — Predsjednik Fallieres primio je ostavku.

Pokrajinske vesti.

Zabava u zadarskom Hrvatskom Sokolu. U nedjelju na 18. o. mj. bila je u liepo uređenoj avilji zadarskog hrvatskog Sokola, iza 25 godišnjeg obstanka ovoga društva, prva javna vježba. Uspjeloj je ovoj zabavi bila prisutna mnogobrojna publika, koja je velikim zanimanjem pratila pojedine vježbe te iza svake dovršene vježbe burno pobjudjivala. Sve su vježbe liepo ispoljene, najzanimljivije bilo je četvrta točka programa, naime uzorne vježbe na ručama i skupine na ručama. Po dovršenim vježbama, podstarosta gosp. Skarpa izrekao za nosan govor, kojim je biranim riečima u prvom redu zahvalio obćinstvu za posjet ove zabave, naglasiv da je eto iza 25 godišnjeg obstanka ovog društva ovo bila prva javna vježba te napokon zamolio nazočne da i dalje podomažu ovu liepu instituciju. Sledila je za tim velika pučka zabava uz birani program izvršen od orkestra 22 pješ. pukovnije, u kojemu su se većim dielom izvajdali komadi slaven-skih autora. — Pjevačko društvo „Zoranić“ je takodjer sudjelovalo u ovoj svečanosti te izvršilo nekoliko biranih zborova iz svog repertoara. Zabava je veselo i u najboljem redu tekla te dovršila oko 1 sat iza ponoći.

Zemaljsko gospodarstveno vieće. Ministarstvo poljudjetva podiello je „Zadružnome savezu u Spletju“ i „Savezu poljudoprivrednih zadruga“ u Dubrovniku pravo da odašaju svak po jednoga zastupnika u zemaljsko gospodarsko vieće.

Hrvatski Sokol u Korčuli priredjuje na 29. o. mj., prigodom mjestne svečanosti sv.

posjedovao, a stare knjige nam kažu, da je Lukul dao kod Napulja presjeći jedno veliko brdo samo da uzmore more uči mu u ribnjak.

A ovi ribnjaci su bili pravi majdanti ribe. — Tako čitamo, da je G. G. Irigoldo triumfalo, što ga je slavio Cesar izvadilo iz svog ribnjaka 1000 murena, a da je Caton, skrbnik Luciovo, prodao jednu malu baricu za 40.000 šešeteraca. Pogledamo li na prošlost, pak se obaviremo na sadašnjost, moramo žalostim srcem priznati, da u ove dvie hiljade godina u ovom pogledu nismo ništa napredovali već smo na žalost nazadivali. Ako uzmemo u ruke Columela, te otvorimo poglavije koje govori o uzgoju riba u ribnjacima, zgrozit ćemo se i zasramiti nad našim današnjim nemarom, a u isto doba neznanjem.

Jesu li naši ribnjaci, koje su naši stari gledali ko zenicu oka svoga, propali? Je li ih zar nestalo sa lica zemlje? Oh ne, oni su tu i oni su svjedoci našeg nemara.

Na našem primorju je do 116 posebnih ribjaka, bez onih privatnih gojilišta kamenica, a od ovih 49 odpada na samu Dalmaciju. Koju nam korist daju svi ovi ribnjaci? Jedna nam je

riječ dosta, a ta je riječ: nikakova! Privatni ribnjaci, kao vlastništvo imućnijih osoba, a često i osoba, koje se iziču svojim znanjem imali bi, da budu uzo gojilišta, tavom, da bi njima veliku korist dali, a susjedstvu služili kao izgled. A kad tamo mi ih nalazimo većim dielom u takovome stanju zapuštenosti, da čovjeka grozota hvata kad ugleda najočevitije dokaze nejvještinie i nemarnosti.

Nasipi se ruše i ne dižu se, vode i more nanieli su siliu materiala, koji je zatrpao jaruge, a to sve leži i ne odnosi se tako, da naši ribnjaci neslužie nego za malo mriesti, koji sama po sebi udje u ribnjak. Gojenja u ribnjacima nema jer gojenje se može zvati, pustiti li da se, ono što je ušlo po sebi razvijaja, a tom razvijanju ništa ne pripomožeš, nit nam bilo kako, što doprineseš. Od milijuna tu nadošlih ribica jedva da jedna preživi, sve ostalo za oseke ostaju na suhu i crkne, da bude pašom morskim ptičama ili, da se pretvori u gnojivo, kojim da se poboljšaju zemljišta!

O umjetnom ulievanju mriesti nije ni govora a o umjetnom gnojenju nit pojava. Ovak o stručnjak opisuje naše ribnjake na Jadranu. I

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA - PODRUŽNICA - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konfo korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovačke poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednima. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

DIONIČKA GIVANICA K 1.000.000

Pričuvna zaklada i pritičci
K 150.000.

Centralna Dubrovnik - - - - -

- - Podružnica u Splitu i Zadru.

Priskrbujuje zajmове uz amortizaciju kotarima, občinama i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razretetnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osjeganje proti gubitku kod zdiebanja. Revizija srečaka i vrijednostnih papira besplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmове na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.

45-52

CROATIA

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.
UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica br. 2.
PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Sarajevo, Split i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom občine slobodnog i kr. glavnoga grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

- a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
- b) osiguranje miraza;
- c) osiguranja životnih renta.
2. Osiguranja mirovina, nemoćnina, udovnina i odgojnina sa i bez liečničke pregledbe.
3. Pučka osiguranja na male glavnice bez liečničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zadruga (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, siena i t. d.).

III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga imovina u svim odeljima iznosi: K 1.410.816.28
Od toga jamčevne zaklade: K 1.000.000.00
Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K 820.000.00
Izplaćene odštete: K 2.619.582.36

Za Dalmaciju pobliže obavijesti daje: Glavno Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatiae“ u Splitu. Poslovnica u Splitu, ulica Do Sud br. 356. - -

PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE. 49-52

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

Loze:

Maraština, Trbljan,
Pulježanac, Pošip,
Plavina Babić i Ninčusa
navrnutе

na Rupestris Monticola,
Aramon × Rupestris-
Ganzin br. 1 i Riparia
× Berlandieri-Teleki
prodava buduće jeseni
Krstо Pečenko,
Komen, Goriško.
Zahtjevacite cjenik!

Banca Commerciale Triestina

prima:
Uložke u krunam uz uložničke Listove:
sa odkazom od 5 dana uz 2 3/4 %
" " " 15 " " 3 1/2 %
" " " 30 " " 4 1/4 %
Uložke u zlatnim Napoleonima ili u engl. funtim.
(sterlinam) uz uložničke Listove:
sa odkazom od 15 dana uz 2 1/2 %
" " " 30 " " 2 1/2 %
" " " 3 mjes. " 3 %

NB. Za uložne listove sada u toku, nov kamatnik ulazi u kriepost 15.og Novembra i 10.og Decembra o. g.; izdaje blagajničke doznačnice na donosioca sa škadenom od 1 mjeseca uz kamatnjak od 1 1/2 %
Banko-Žiro i Tekući račun. Valuta od dana uložnja, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso mjestnih računa, mjenica glasećih na Trst, Beč, Budimpeštu, Prag i druge glavne gradove Monarhije, te plaća domicile svojih korentista bez ikakvog troška.
Izdaje uložne knjižice na štednju uz dobit od 3 1/2 %
Otvora tekuće račune u raznim vrijednostama. Inkassi: Obavlja utjerivanje mjenica na sva mjesta Inostranstva, odrezaka i izžriebanih vrijednostnih papira uz umjerene uvjete.
Izdaje svojim korentistima doznačnice na Beč, Beč, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpeštu, Karlsbad, Cervignano, Cormons, Cernovicu, Eger, Rieku, Friedek, Gablonz, Gorice, Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Lavov, Linz, Olomuc, Pilsen, Polu, Prag, Prossnitz, Dubrovnik, Solnograd (Salzburg), Split,

i druge gradove Moorarhije bez ikakvog troška, a na inosposmo po najboljem dnevnom tečaju.
Izdaje Kreditne listove na sva mjesta Monarhije i Inozemstva.
Bavi se kupnjom uz tovarne dokumente u Novi Jork, London, Pariz, Hamburg, itd. itd. uz umjereni kamatnjak.
Daje predjume na vrijednostne papire robu, warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će se ustanoviti.
Daje jamčevinu za carine skladišta Kontiranga (Contirungs-Lager).

Preuzimaju u pohranu i upravljanje:
U sobi sigurnosti, koja pruža najveću garanciju proti kojoj mu drago pogibelji provale i vatre i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane bankovnih organa, primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlato, srebro i dragocjenosti, uz povoljne uvjete, te se na zahtjev preuzima i upravljanje istih.
Osjeganje vrijednote proti gubitcima ždiebanja
32-52 Banca Commerciale Triestina.

Prodaje se kuća

u gradu na dva, odnosno tri poda sa prostranom pomješćina, avlijom, gusteranom. Ukupno 5 soba, kuhinja i 4 konobe. Za potanje obavijesti obratiti se na uredništvo našeg lista. 7-9

STECKENPFERD - - od Ijiljanova mlička SAPUN

najblazi sapun za kožu
koja i proti sunčanim pjegama.

Dobiva se svugdje. 20-40

Po sebi funkcionirajući namještaji za podizanje vode iz dubokih vrela grad: najveća slavenska firma u monarhiji
Antun Kunz
c. k. dvorski dobavljač Hranice, (Morava). Ojcnici batava i Franko.

Najboljom

trajnošću odlikuje se četvorine za peći glasovite tvornice Mitscherling u Saskoj, jer nadmašuju sasvim svaku drugu vrst opeka i jer su najradje traženi od svih pekara pod imenom:

„Četvorine Chamotte“ po K 1-10 komad s protegama 28/ 28,5 cm. Ove četvorine podavaju kruhu i dvopeku redovitu vrućinu, te ga ni najmanje ne prigore; uslov, s kojega su najbolje peći na glasu. — Ne pacuju ni pri najaglijem grijanju ili ohladjenju. — Traju po prilici tri godine makar uz neprestaju radnju. Izključivo skladište za Dalmaciju: 12-25

Tvrđka Faust Inchiostri — Šibenik.

Hrvatska Tiskara SIBENIK.

Izradjuje svakovrsne radnje, kao: Knjige i brošure, sve vrsti tiskanica za občinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvjetnike, trgovce itd., te moderne posjetnice, za ručne i vjenčane objave, pozive na zabavu, plesne redove, osmrtnice itd.

Ima svoju izvrstno uredjenu
KNJIGOVEŽNICU
obskrbljenu sa strojem za pozlaćivanje i sa najnovijim slovima, te izvršuje sve knjigoveške radnje sa tiskom u bojama, posrebljenim i pozlaćenim, a prima naručbe za izradbu raznih galanterijskih predmeta, kutija itd. itd.

Prva hrv. tvornica voštanih sveća Vlad. Kulića u Šibeniku.